

REMISSYTTRANDE

Diarienummer LI2025/01130

Per e-post:

li.remissvar@regeringskansliet.se

li.transport.remissvar@regeringskansliet.se

Socialdepartementet

Stockholm 2025-09-10

Remissvar över SOU 2025:67 Arlanda – en viktig port för det svenska välståndet

Svenska Resebranschföreningen (SRF) representerar resebyråer, researrangörer och andra resebolag. Vi har idag ca 300 medlemsföretag vilket motsvarar ca 85 % av omsättningen i branschen. År 2024, omsatte medlemsföretagen ca 60 miljarder kronor och sysselsatte ca 7 500 anställda.

SRF:s medlemmar utgörs av företag som marknadsför och säljer eller förmedlar biljetter med olika transportörer antingen som enskilda tjänster eller kombinerade med andra resetjänster som en del av en paketresa eller ett sammanlänkat researrangemang.

SRF har ombetts att som remissinstans lämna synpunkter på slutbetänkandet vilket vi välkomnar. Resebranschen är ju högst berörd över huruvida landets största flygplats är tillgängligt eller ej vilket gör att vi finner detta ytterst angeläget och lämnar därför följande synpunkter.

Allmänt

Vi välkomnar stora delar av utredningens förslag som vi ser är genomarbetade och berör flera olika aspekter av Arlandas tillgänglighet inte bara för Stockholmsregionen utan hela landet. Det går inte nog att understryka betydelsen av att göra Arlanda mer tillgängligt. Flygplatsen har halkat ner från att vara Nordens största 2010 till att idag vara tredje största. En ytterst allvarlig utveckling som bör leda till kraftiga åtgärder för att återta tättpositionen.

Att det är dyrt och krångligt att ta sig till och från Arlanda med spårbunden trafik är väl känt inte minst hos frekventa resenärer. Att omförhandla avtalet med A-Train menar vi är centralt och en förutsättning för att Arlanda inte längre skall ha den dyraste spårbundna förbindelsen i Europa.

Åtgärderna som utredningen föreslår för att öka tillgängligheten på vägarna tycker vi också är helt nödvändiga. Här bör det påpekas att tillgänglighet med buss är minst lika viktig som den med tåg. Dagens kommersiella bussar är redan till

ca 80 % fossilfria vilket gör det till ett nästintill lika hållbart alternativ som trafik på järnväg. Om några år bedöms i princip all denna trafik vara fossilfri.

Utredningen lyfter Arlandas betydelse som internationell port till Sverige, men saknar enligt vår bedömning tillräckligt konkreta förslag för att underlätta för utländska besökare att enkelt och kostnadseffektivt ta sig från flygplatsen till Stockholm och andra delar av landet. Detta är särskilt viktigt för att stärka turismens konkurrenskraft och tillgänglighet.

Vi välkomnar även att utredningen vill att fler typer av kombinerade biljetter erbjuds. Här har både den regionala kollektivtrafiken och övriga transportörer en hel del kvar att göra. Som ett första steg vore det önskvärt om SJ förmåddes att skriva så kallad Interlineavtal med flygbolag som trafikerar Arlanda. På så vis kan flygbiljetter vara genomgående på flyg och tåg vilket underlättar för alla resenärer och då inte minst utländska besökare. Interlineavtal mellan framförallt tåg- och flygbolag är vanligt förekommande på kontinenten. Att även utveckla olika typer av "turistkort" i regional- och kollektivtrafiken för turister vore en välkommen åtgärd.

Ett tydligt exempel på att utredningen i stort missar perspektivet inkommande utländska besökare är att ordet turist bara förekommer vid ett par ställen i utredningen. Vi vill påpeka att detta förbiseende är vanligt i offentliga Sverige till skillnad från andra länder i Europa inklusive våra nordiska grannländer. I utredningens slutdokument förekommer benämningen turist bara i samband med att man föreslår inrättandet av diverse alkoholssystem på flygplatsen. Man vill minsann visa turister att i Sverige kör vi nyktert. Frånsett att vi har svårt att se att detta förslag har med utredningsuppdraget ser vi det som helt irrelevant att resurser läggs på ett dylikt system.

Vi kan vidare konstatera att utredningen i liten grad föreslår åtgärder för att göra det med tillgängligt på själva flygplatsen. Vi har tyvärr fått se hur Arlanda genom åren mer och mer utvecklats till ett köpcentrum med resultat att resenärer tvingas gå kilometer för att nå gaten. Swedavias hantering av den så kallade smitvägen inne i flygplatsen är i sammanhanget förkastlig. En mer samlad inrikestrafik vore önskvärt för att minska tiden från säkerhetskontroll och gate samt för transfer mellan flyg.

Sammanfattande synpunkter

Sammanfattningsvis ställer vi oss positiva till utredningens förslag i stort med följande specifika synpunkter:

- Fullt stöd till att avtalet med A-Train omförhandlas.
- Bra att även vägtrafiken får ökad framkomlighet. Underlätta för bussar att angöra vid flygplatsen.
- Prisvärda och lättillgängliga kollektivtrafiklösningar för internationella resenärer bör utformas. Inför ett "turistkort" för regional och kollektivtrafik.

- Förenklade informationsflöden på flera språk på flygplatsen framförallt när det gäller transporter från flygplatsen.
- Samordning mellan flyg, tåg och buss för smidiga övergångar. Staten bör ta initiativ till ett Interlineavtal mellan SJ och större flygbolag.
- Skrota förslaget om alkohol på flygplatsen.
- Förkorta avstånden till gaterna på flygplatsen.
- Samla inrikesflyget mer effektivt

Vi står till ert förfogande om ni har några frågor eller om ni behöver förtydligande i någon del.

Stockholm som ovan

Didrik von Seth
Generalsekreterare
didrik.vonseth@srf-org.se